

**Результати моніторингу та періодичного перегляду ОП
«Дизайн середовища» та інших процедур її якості у 2022/2023 н.р.
(затверджено рішенням Вченої ради факультету дизайну
від 15 березня 2023 року, протокол №9)**

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Київському національному університеті технологій та дизайну (https://drive.google.com/file/d/1aC-7IXC3A-y2l6tt2oOlx9Vd_aGTff2J/view) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) в КНУТД щорічно проводиться опитування зацікавлених сторін (здобувачів вищої освіти та випускників ОПП, роботодавців та інших стейкхолдерів) з метою моніторингу актуальності освітньо-професійної програми «Дизайн середовища».

У 2022-23 році анкетування проведено за такими категоріями учасників освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища»:

1. моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів вищої освіти);
2. моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів вищої освіти);
3. моніторинг результатів освітньої програми (анкетування випускників освітньо-професійної програми);
4. моніторинг результатів освітньої програми (анкетування працевлаштованих випускників освітньо-професійної програми).

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є студентоцентричність (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу) та анонімність та добровільність.

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів вищої освіти)

Моніторинг процесу та результатів вивчення дисциплін освітньо-професійної програми складається з серії питань щодо організації навчання з дисциплін, викладацької діяльності, умов реалізації освітньої діяльності та питань зацікавленості здобувачів вищої освіти у змісті навчальних дисциплін.

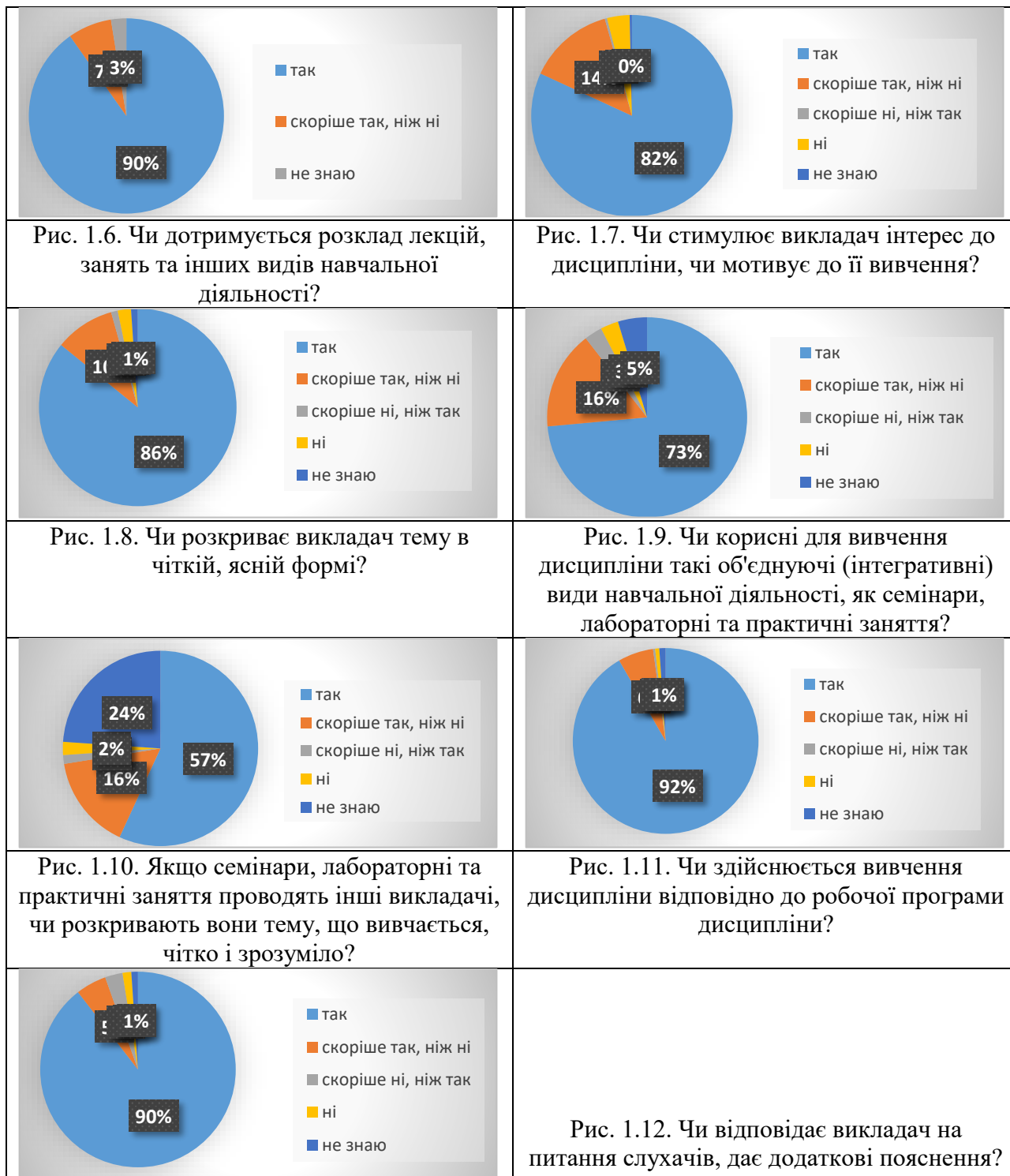
Так, на запитання, чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, більшість респондентів відповіли позитивно: 88% опитаних відповіли «так», 7% - «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.1). Достатніми раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни вважають 75%, 14% вважають «скоріше так, ніж ні». (рис. 1.2). Обсяг навчального навантаження з дисциплін таким, що відповідає кредитам, які присвоюються здобувачу, вважають загалом - «так» 76% респондентів, «скоріше так, ніж ні» – 8% респондентів (рис. 1.3). На питання «Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни?» 55% респондентів відповіли «так», 18% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.4). Чітко визначеними форми, умови, методи проведення підсумкового контролю вважають 89% анкетованих, 9% відповіли «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.5). Окремі негативні відповіді на ці запитання лежать в межах статистичної похибки.

Наступний блок запитань було сформовано з метою визначення, чи достатньою мірою учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Дотримання до розкладу лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності 90 % респондентів вважає «так», 7% «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.6). На питання «Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення?» 82% респондентів відповіло «так», 14% «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.7). Розкриття викладачем тем занять у чіткій, ясній формі вважають 86 %, 10% відповіли «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.8). Корисними для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття вважають 73% респондентів, 16% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.9). На питання «Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло?» 57% відповіли «так», 16% – «скоріше так, ніж ні», 24% відповіли «не знаю» – це пояснюється відсутністю змін викладацького складу протягом семестру (рис. 1.10). Вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни вважають 92% опитаних, 16% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.11). Відповіді викладача на питання слухачів, додаткові пояснення – 90% вважають «так», 5% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.12).

Переважною більшістю позитивні відповіді респондентів на запитання підтверджують, що форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; науково-педагогічними працівниками забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи.

Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін освітньо-професійної програми «Дизайн середовища», матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОПП забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили опитані здобувачі вищої освіти. Так, на питання, чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни: кількість місць, видимість, чутність (рис. 1.13); чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять (рис. 1.14) переважна більшість респондентів тою чи іншою мірою відповіла позитивно (відповіді «так» та «скоріше так, ніж ні») – 79% та 17% відповідно. На тлі загалом позитивної реакції (93%) здобувачів на запитання, чи викликають інтерес теми,

що вивчаються в рамках дисциплін (рис. 1.15), за результатами анкетування відзначено незначний відсоток негативних відповідей (відповіді «скоріше ні, ніж так» – 4%, «ні» - 2%).

 <p>■ так ■ скоріше так, ніж ні ■ скоріше ні, ніж так ■ ні ■ не знаю</p>	 <p>■ так ■ скоріше так, ніж ні ■ скоріше ні, ніж так ■ ні ■ не знаю</p>
<p>Рис. 1.13. Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?</p>	<p>Рис. 1.14. Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять?</p>
 <p>■ так ■ скоріше так, ніж ні ■ скоріше ні, ніж так ■ ні ■ не знаю</p>	<p>Рис. 1.15. Чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни?</p>

Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання освітніх компонентів – навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Дизайн середовища», зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання є високим.

2. Моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів вищої освіти)

Проходження практики в КНУТД для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійними програмами (в тому числі за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища» регламентується «Положенням про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД» (https://drive.google.com/file/d/1E0TfMKbD2OO4J1EKY9_LbM56UI4Kchyd/view)). Проходження здобувачами практики спрямоване на практики є оволодіння студентами сучасними методами (формами організації та знаряддями праці) в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Університеті знань, професійних практичних компетенцій для прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Багато з позицій анкетування, що визначають процедуру проходження практики та методи взаємодії здобувачів та наставника практики визначені здобувачами як загалом позитивні (рис. 2.1 – 2.3).

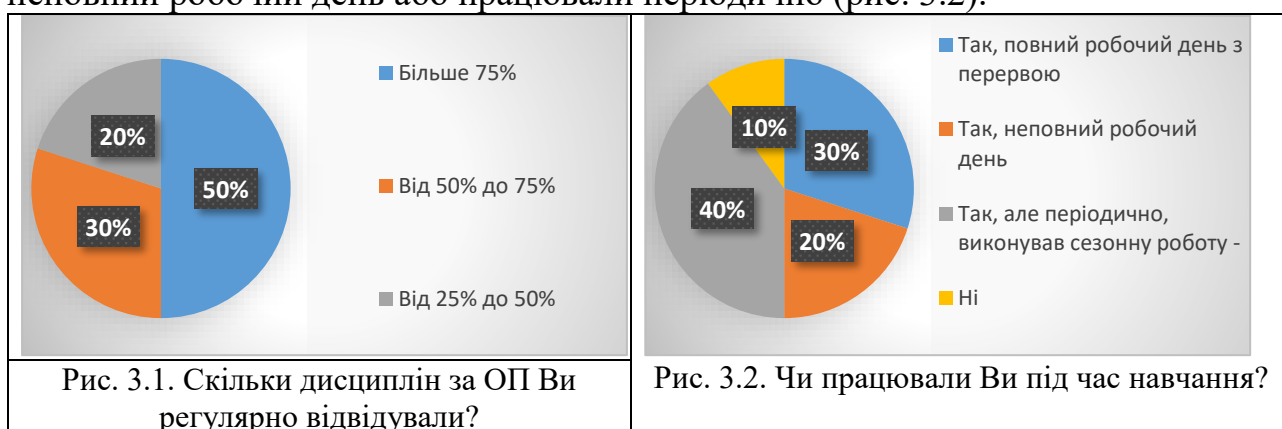

Позиції анкетування, що визначають цілі, зміст та очікувані результати практики, визначені здобувачами як цілком позитивні (рис. 2.4 – 2.6).

Таким чином, за результатами проведеного анкетування необхідно відмітити, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання є стабільно високим та таким, що повною мірою реалізує цілі, зміст та очікувані результати практики. Втім, певна кількість частково негативних та непевних відповідей вказує на перспективи покращення як освітньої програми, так і організації освітнього процесу.

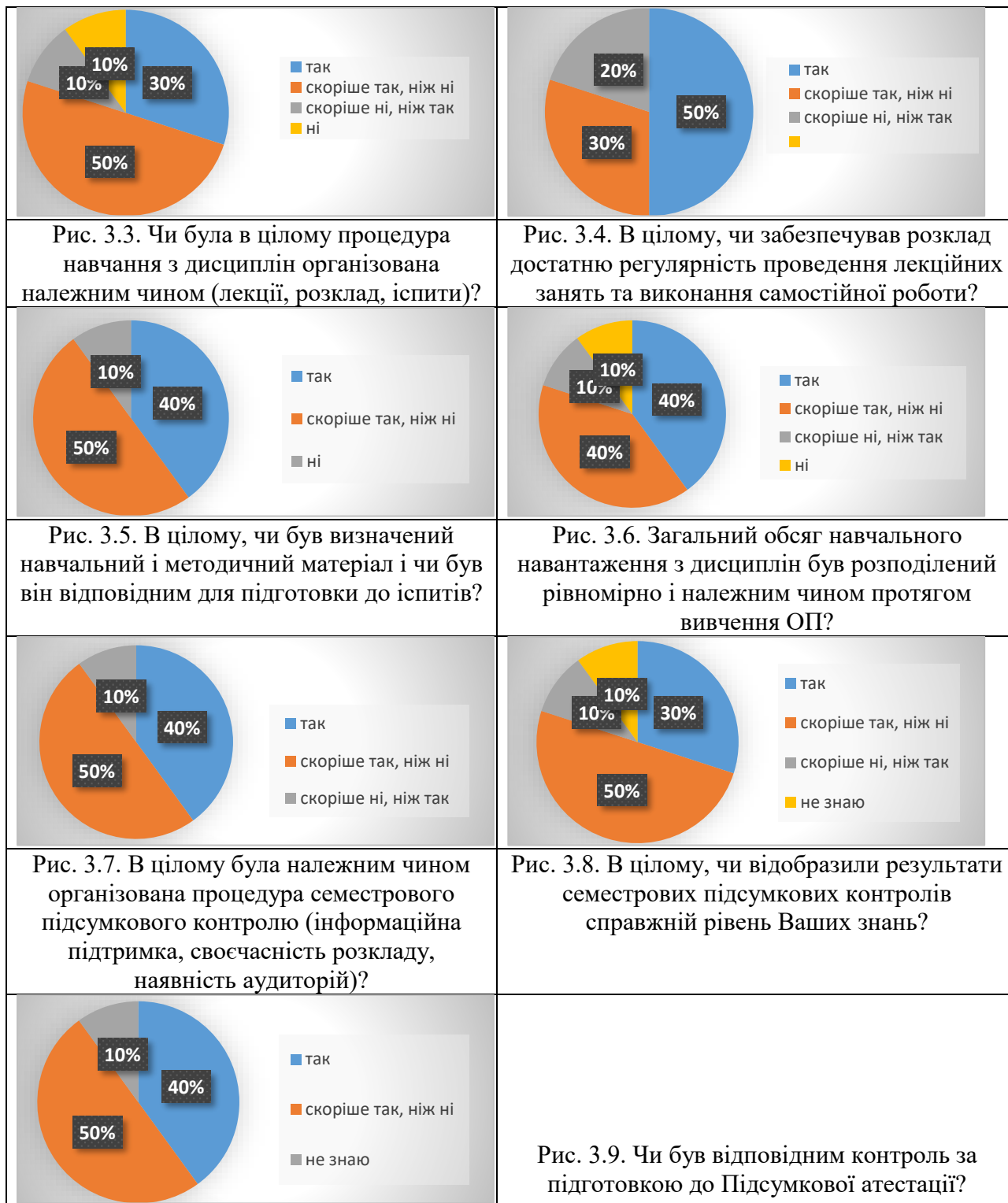
3. Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування випускників освітньо-професійної програми «Дизайн середовища»)

Для моніторингу результатів освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» було залучено здобувачів, які завершили опанування програми. Переважна більшість респондентів регулярно відвідувала дисципліни ОП – 80% (рис. 3.1). Більшість опитаних 70% не працювали під час навчання, працювали неповний робочий день або працювали періодично (рис. 3.2).

Процедуру навчання з дисциплін освітньо-професійної програми вважають в цілому організованою належним чином (лекції, розклад, іспити) 80% опитаних (рис.3.3).

Позицій анкетування, щодо забезпечення розкладу достатньої регулярності проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи (рис. 3.4); відповідності визначеного навчального і методичного матеріалу для підготовки до іспитів (рис. 3.5); розподілення загальногообсягу навчального навантаження з дисциплін рівномірно і належним чином протягом вивчення ОП (рис. 3.6); організації в цілому була належним чином процедури семестрового підсумкового контролю (інформаційна підтримка, своєчасність розкладу, наявність аудиторій) (рис. 3.7); ввідображення в цілому результатів семестрових підсумкових контролів справжній рівень знань респондентів (рис. 3.8); відповідним контроль за підготовкою до Підсумкової атестації (рис. 3.9) визначені здобувачами у більшості як повністю позитивні.

В цілому позитивним є також відповіді респондентів щодо умов організації освітньої діяльності з дисциплін, зокрема щодо аудиторій, які використовувались в рамках освоєння освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» (рис. 3.10) – 10% дали позитивну відповідь, 70% - «швидше позитивну, ніж негативну». За результатами аналізу отриманих відповідей керівництвом навчального відділу КНУТД внесено зміни в розподіл аудиторного фонду Університету для формування розкладу занять на 2022/2023 н.р.

Подібним є розподіл позитивних відповідей респондентів про кабінети для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки) (рис. 3.11) – 70% оцінили їх обладнання як «швидше позитивне, ніж негативне».

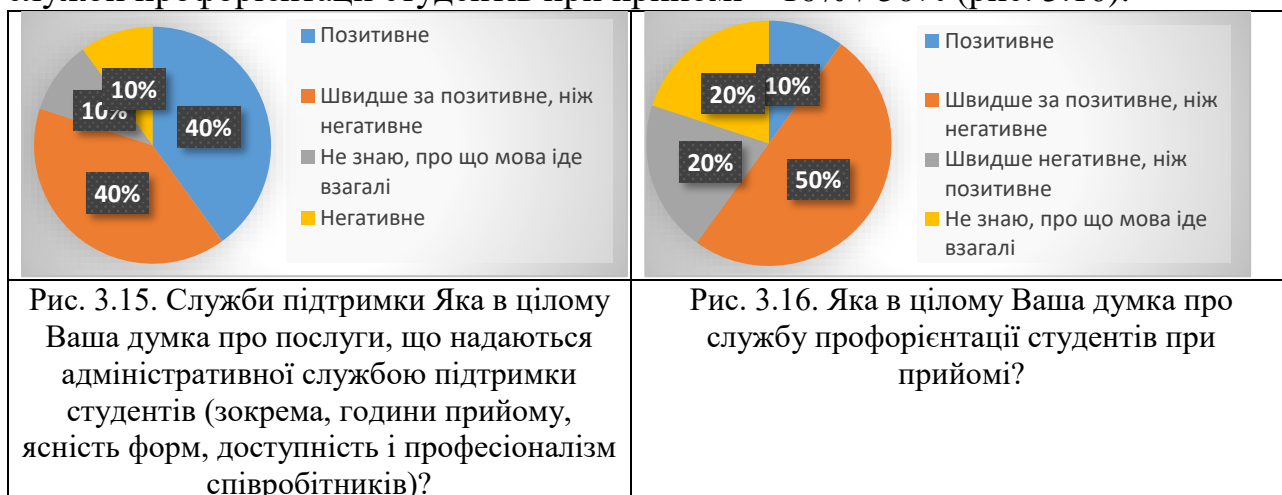
Позитивні відповіді щодо комп'ютерних робочих місць загальноуніверситетського користування, доступних для здобувачів також розділились як 20% позитивні, 50% - скоріше позитивні, ніж негативні (рис. 3.12). Відповіді здобувачів щодо лабораторій, включаючи комп'ютерні класи і відповідне обладнання, яке використовується в рамках освоєння ОПП розділилось як 10% позитивних і 30% скоріше позитивних, ніж негативних відповідей (рис. 3.13). Така думка здобувачів пояснюється тим, що навчально-наукові лабораторії факультету дизайну (https://knutd.edu.ua/researchwork/scientific_laboratories/) застосовується ними в основному в межах реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми.

Аналогічним є розподіл позитивних відповідей здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища» про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу): 20% оцінили їх як повністю позитивні, а 40% - визнали якість бібліотечних послуг швидше за позитивну, ніж негативну (рис. 3.14).

 <p>■ Позитивне ■ Швидше за позитивне, ніж негативне ■ Швидше негативне, ніж позитивне</p>	 <p>■ Швидше за позитивне, ніж негативне ■ Швидше негативне, ніж позитивне</p>
<p>Рис. 3.10. Яка в цілому Ваша думка про аудиторії, використовуваних в рамках освоєння ОПП?</p>	<p>Рис. 3.11. Яка в цілому Ваша думка про кабінети, обладнані для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки)?</p>
 <p>■ Позитивне ■ Швидше за позитивне, ніж негативне ■ Швидше негативне, ніж позитивне ■ Я не користувався аудиторіями</p>	 <p>■ Позитивне ■ Швидше за позитивне, ніж негативне ■ Швидше негативне, ніж позитивне ■ Я не користувався аудиторіями</p>
<p>Рис. 3.12. Яка в цілому Ваша думка про комп'ютерні робочі місця, доступних для студентів?</p>	<p>Рис. 3.13. Яка в цілому Ваша думка про лабораторії, включаючи комп'ютерні класи і відповідне обладнання, яке використовується в рамках освоєння ОПП?</p>
 <p>■ Позитивне ■ Швидше за позитивне, ніж негативне ■ Я не користувався аудиторіями</p>	<p>Рис. 3.14. Яка в цілому Ваша думка про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу)?</p>

Також позитивними більшою чи меншою мірою (позитивно / швидше позитивно, ніж негативно) є відповіді здобувачів освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» щодо послуг, які надаються адміністративною службою

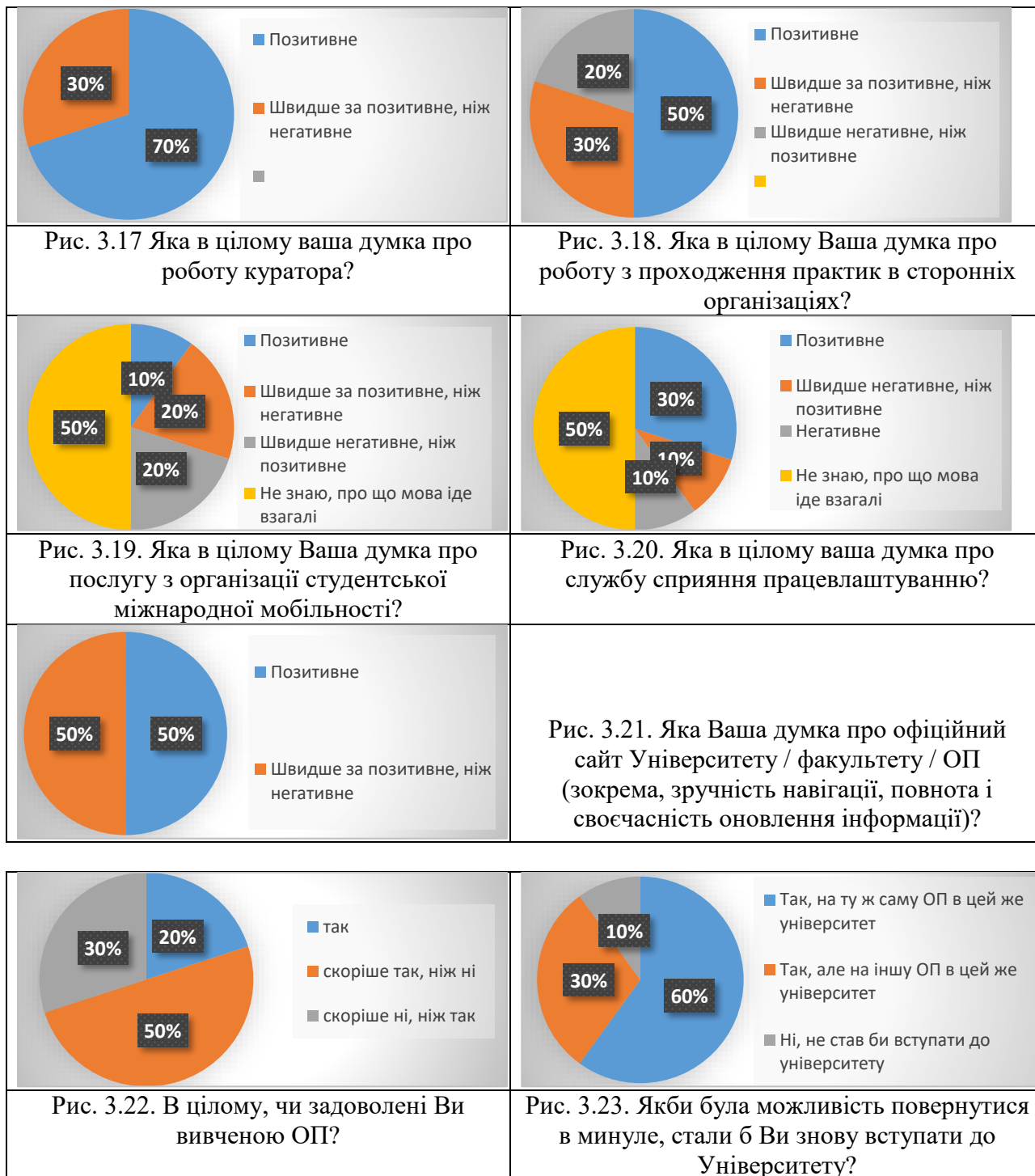
підтримки студентів (зокрема, години прийому, ясність форм, доступність і професіоналізм співробітників) – 40% / 40% (рис. 3.15) та щодо діяльності служби профорієнтації студентів при прийомі – 10% / 50% (рис. 3.16).

Переважна більшість здобувачів вищої освіти в цілому позитивно (70% «позитивно», 30% - «швидше позитивно, ніж негативно») відгукуються про роботу куратора, що представлено на рис. 3.17. На питання про роботу з проходження практик в сторонніх організаціях більшість респондентів відповіли позитивно – 50%, швидше позитивно, ніж негативно – 30% (Рис. 3.18). Відповіді про послугу з організації студентської міжнародної мобільності показали 10% позитивного, 20% «швидше позитивного, ніж негативного» відношення (рис. 3.19). Відповіді на питання про службу сприяння працевлаштуванню розподілилися таким чином: «позитивне» – 30%, половина респондентів не мала уяви, про що йде мова (рис. 3.20).

Зручність навігації, повноту і своєчасність оновлення інформації на офіційному сайті КНУТД здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища» оцінили як «позитивне» (50% відповідей) та «швидше позитивне ніж негативне» (50% відповідей), що представлено на рис. 3.21.

Певний відсоток негативних відповідей пояснюється пояснюється пандемічною ситуацією та повномасштабною війною, переходом у зв'язку з цим навчання на режим в онлайн, також тим фактом, що частина здобувачів освіти навчається за заочною формою, поєднуючи навчання за освітньо-професійною програмою з професійною діяльністю, що пояснює їх додаткову завантаженість.

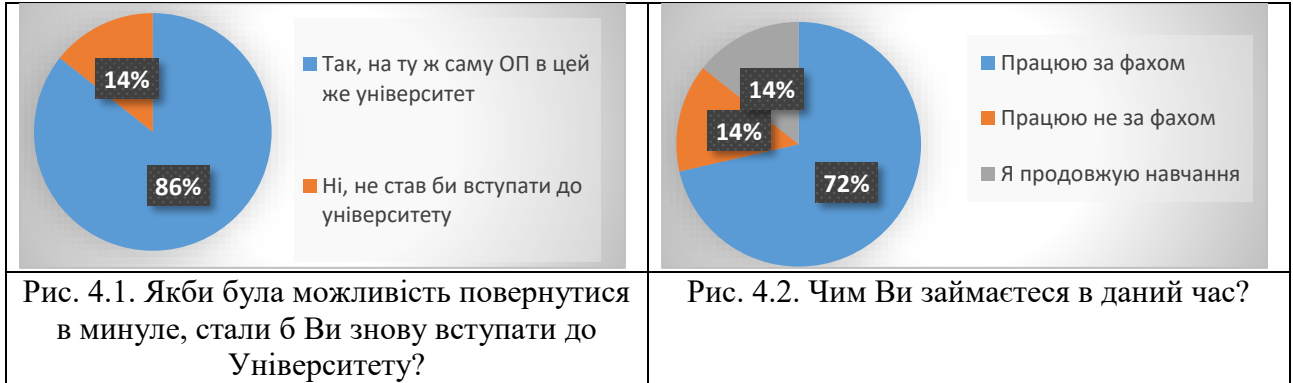

Таким чином, за результатами проведеного анкетування випускників, що відображає висновки моніторингу результатів освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» необхідно зазначити високий ступінь ефективності освітнього процесу, повну задоволеність здобувачів результатами реалізації освітньо-професійної програми (рис. 3.22 – 3.23).

4. Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування працевлаштованих випускників освітньо-професійної програми)

Переважає більшість респондентів на питання:– якби була можливість повернутися в минуле, стали б Ви знову вступати до Університету – відповіли «так, на ту ж саму ОП в цей університет» – 86% (рис. 4.1).

За результатами анкетування більшість випускників працевлаштовані: працюють за фахом – 72%; працюють не за фахом – 14%, що відображено на рис. 4.2.

Відповіді респондентів по допомогу у працевлаштуванні розподілились таким чином:

– чи допомогла Вам в пошуку роботи університетська служба сприяння працевлаштуванню випускників: 14% «скоріше так, ніж ні», 43% «скоріше ні, ніж так», 43% – «ні» (рис. 4.3);

– чи потрібна в Вашій сьгоднішній роботі освіта, отримана в рамках ОП: 29% – «вона потрібна, але не потрібна за законом», 71% – «не потрібна за законом, але тим не менш корисна» (рис. 4.4);

– чи використовуєте Ви отримані за час навчання в Університеті компетенції в своїй діяльності: 28% – «так», 43% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 4.5);

– чи полегшила практика Вашій адаптації в професії: позитивні відповіді склали 58% (рис. 4.6);

– чи полегшила участь у програмі міжнародної мобільності Вашій адаптації в професійній сфері: 29% позитивних відповідей (рис. 4.7).

На запитання, чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках освітньо-професійної програми «Дизайн» отримано в цілому позитивні відповіді за такими критеріями (рис. 4.8):

– в частині придбаних знань з дисциплін: 14% – «так», 29% – «скоріше так, ніж ні»;

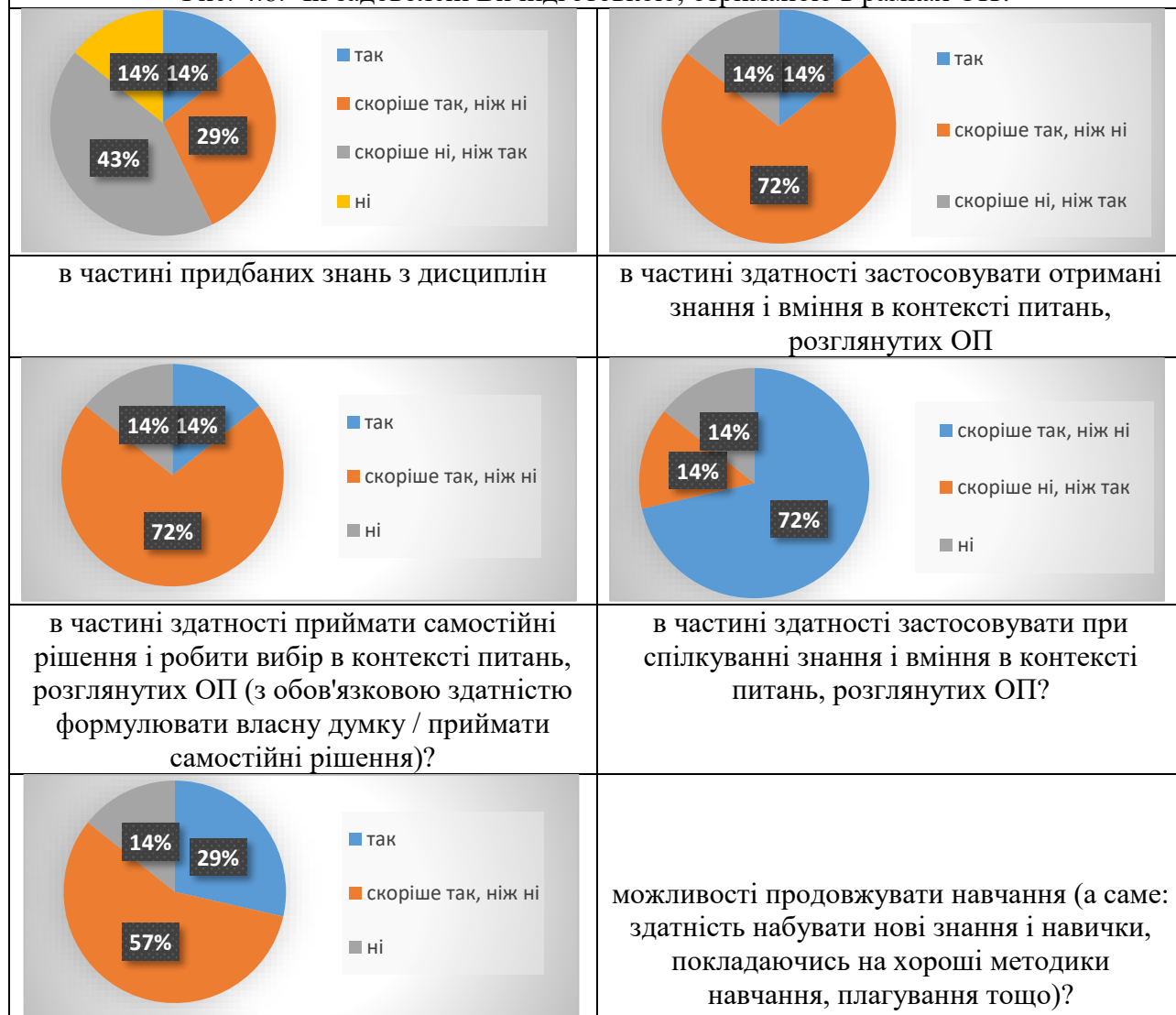
– в частині здатності застосовувати отримані знання і вміння в контексті питань, розглянутих ОП: 14 % – «так», 72% – «скоріше так, ніж ні»;

– в частині здатності приймати самостійні рішення і робити вибір в контексті питань, розглянутих ОП (з обов'язковою здатністю формулювати власну думку / приймати самостійні рішення)? : 14 % – «так», 72% – «скоріше так, ніж ні»;

– в частині здатності застосовувати при спілкуванні знання і вміння в контексті питань, розглянутих ОП: : 72% – «скоріше так, ніж ні»;

– в частині можливості продовжувати навчання (а саме: здатність набувати нові знання і навички, покладаючись на хороші методики навчання, плагування тощо)? : 29% – «так», 57% – «скоріше так, ніж ні»;

Рис. 4.8. Чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках ОП?

Таким чином, на основі аналізу анкетування працевлаштованих випускників за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища» можна зробити висновок про високий ступінь ефективності освітнього процесу, переважну задоволеність здобувачів результатами реалізації даної освітньо-професійної програми.

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету дизайну від 15 березня 2023 року, протокол №9, з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» (галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 022 Дизайн). Анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотнього зв'язку від здобувачів.

Таким чином здобувачі вищої освіти залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості, а їхня позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньо-професійної програми «Дизайн середовища».